

Huisartsen in opleiding: pensioenfonds zonder gepensioneerden

Maarten van Wijk
Week 10 06 maart 2014

Het is een pensioenfonds, maar gepensioneerden zijn er niet. Het fonds huisartsen in opleiding is doorgangsfonds, met gunstige gevolgen voor de jonge deelnemers. Zij zitten een paar jaar in een fonds zonder solidariteit met ouderen.

Het fonds voor medische specialisten heeft de doorsneepremie in feite al deels afgeschaft | ANP

Stichting Pensioenfonds Huisartsen in Opleiding (Pensioenfonds HAIO)

Deelnemers: 2900 (1800 actief, 1100 gewezen) (per eind 2012)

Dekkingsgraad: nvt

Vermogen: €16,5 mln

In het pensioenfonds Huisartsen in Opleiding nemen 1800 aspirant-huisartsen actief deel. Zij zijn in dienst bij SBOH, de Stichting Beroepsopleidingen Huisartsen. De opleiding duurt 3 jaar en in die periode bouwen ze pensioen op bij het fonds, of soms een jaartje langer, als de opleiding uitloopt.

Als de opleiding is afgerond, is het de bedoeling dat geld wordt overgedragen: meestal naar het fonds voor de [Huisartsen](#), of naar [Pensioenfonds Zorg & Welzijn](#), voor de artsen die in dienst komen bij een gezondheidscentrum.

De constructie is gunstig voor de jonge artsen, dankzij de leeftijdsopbouw van het fonds. Jonge artsen bouwen bij pensioenfonds HAIO op in een beschikbare-premieregeling, met een doorsneepremie van 8,5% en een fiscaal maximale premiestaffel. Zolang ze in pensioenfonds HAIO opbouwen, gaat alle premie naar henzelf. Als de deelnemers een 'gewoon fonds' pensioen zouden opbouwen, zoals in Zorg en Welzijn of bij het Huisartsenfonds, zouden ze tijdens hun opleiding dus de ouderen in dat fonds subsidiëren.

Daarom heeft dit kleine fonds, dat sinds 2004 bestaat, toch echt bestaansrecht, zegt voorzitter Maarten de Wit. 'Bij kleine fondsen staat het bestaansrecht natuurlijk vaak ter discussie. Maar we onderzoeken elk jaar opnieuw, of het niet verstandiger is het fonds te beëindigen, en onder te brengen Pensioenfonds voor Huisartsen of bij Zorg en Welzijn. Elk jaar blijkt weer, dat huisartsen in opleiding hier toch echt beste af zijn. Dat ligt inderdaad vooral aan de leeftijdsopbouw van onze deelnemers. Daarnaast zorgen we natuurlijk dat we efficiënt werken: we hebben lage kosten, met zo'n €140 per deelnemer.'

Huisartsen in opleiding zijn de enigen in de sector die op deze manier het pensioen hebben ingericht. Specialisten in opleiding zijn in de regel in dienst van het ziekenhuis, en bouwen net als andere werknemers daar bij PFZW pensioen op.

Slapers

Om volledig te profiteren, moeten de artsen, als de opleiding af is, wel de aanvraag voor overdracht indienen. Dat gebeurt niet altijd. Tegenover 1800 actieven in fonds staan er 1100 slapers – dit zijn allemaal mensen die nog moeten overdragen. 'Artsen in opleiding zijn natuurlijk lang niet altijd geïnteresseerd in pensioen', zegt De Wit. 'En we kunnen de beslissing ook niet voor hen nemen. We doen er alles aan om ze voor te lichten: mensen krijgen bij binnenkomst te horen dat ze moeten overdragen, een jaar voor einde opleiding, bij einde opleiding en daarna geven we ze nog twee jaar de tijd. De meesten dragen wel over, maar soms is men te laat: met name omdat het ontvangende fonds vaak vasthoudt aan een termijn voor overdracht van 6 maanden na binnenkomst bij het nieuwe fonds. En in die eerste maanden zijn onze klanten vaak heel druk bezig met andere elementen van het begin van hun carrière.'

Voor de vergeetachtigen, maar ook voor degenen die naar buitenland gaan of om andere reden niet in Nederland pensioen opbouwen, wordt een uitkering bij verzekeraar Reaal aangekocht. De Wit. 'Dat is natuurlijk relatief duur. Het is beter om over te dragen naar een pensioenfonds.'

Gepensioneerden kan het fonds dus per definitie niet in de populatie krijgen. Het fonds is dan ook uitgezonderd van de nieuwe regel, dat er gepensioneerden in het bestuur moeten worden opgenomen, zegt De Wit. 'We houden ons bestuur verder ook hetzelfde per 1 juli: paritair bestuur met vertegenwoordigers van SBOH en van Landelijke Vereniging van Artsen in Dienstverband.'

In het bestuur zitten ook geen huisartsen in opleiding zegt De Wit – zelf arts bij de Inspectie Gezondheidszorg, maar daarvoor 25 jaar huisarts. 'Artsen in opleiding zitten wel in het verantwoordingsorgaan.'

De beleggingen van het fonds zijn belegd in een 'minimale risicovariant', zegt De Wit. Ze bestaan uit 50% westerse staatsobligaties en 10% aandelen, beheerd door Brand New Day. De overige 40% staat op spaar- en depositorekeningen.

Lange beleggingshorizon

'In theorie zouden jonge mensen risicovol moeten beleggen, omdat ze een lange beleggingshorizon hebben, tot hun pensioen. Maar bij ons zitten ze maar drie jaar. En dus is onze beleggingshorizon drie jaar. Het zou vervelend zijn, als mensen bij ons na drie jaar zouden vertrekken en maar een heel klein bedrag meekregen, omdat er net een crash is geweest tijdens hun opbouwperiode.'

De deelnemers kregen in 2012 4% rendement bijgeschreven. In feite was het iets minder, maar er kwam een aanvulling uit de reserves, die gebruikt worden om de rendementen door de jaren heen ietwat uit te middelen.

Bovendien was er een flinke winstuitkering op de verzekeringen die het fonds biedt: op nabestaandenpensioen en op arbeidsongeschiktheid. Dat leverde in 2013 ruim 8% en in 2012 ruim 6% extra uitkering op de opgebouwde pensioenen op. 'Onze verzekeringstarieven zijn gebaseerd op de gemiddelde Nederlanders, maar de populatie blijkt gezond, er zijn weinig vroegtijdige overlijdens en ook weinig ongelukken die tot arbeidsongeschiktheid leiden. Dus maken we winst op die verzekering, die teruggaat naar de deelnemer. Dat is natuurlijk geen garantie voor de toekomst. We zijn een klein fonds: een paar keer een beroep op de nabestaanden- of arbeidsongeschiktheidregeling, en we moeten naar de herverzekeraar. Dan is die winstuitkering weg. Maar voorlopig profiteren we van onze jonge, gezonde populatie.'

© 2013 Het Financieele Dagblad. Alle rechten voorbehouden.